

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w B. I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Mariusz Zrodowski

Protokolant Monika Kosobko – Derehajło

po rozpoznaniu w dniu 6 listopada 2015 roku w B.

na rozprawie

sprawy z wniosku **D. Ł.**

z udziałem **L. Ł.**

o podział majątku wspólnego

postanawia

I. Ustalić, że w skład majątku wspólnego D. Ł. i L. Ł. wchodzi

a. nakład z majątku wspólnego na nieruchomość gruntową stanowiącą majątek osobisty uczestnika postępowania L. Ł. położoną w S. przy ulicy (...) oznaczoną numerem geodezyjnym (...) w postaci budynku mieszkalnego jednorodzinnego o wartości 70.719 zł,

b. kosiarka do trawy o wartości 400 zł,

c. kwota 3.500 zł jako równowartość samochodu osobowego marki N. (...),

d. środki zgromadzone na rachunku numer (...) Otwartego Funduszu Emerytalnego N. N. prowadzonego na rzecz D. Ł. w liczbie jednostek rozrachunkowych 612,7165 o wartości 23.632,47 zł,

e. środki zgromadzone na rachunku numer (...) Otwartego Funduszu Emerytalnego N. N. prowadzonego na rzecz L. Ł. w liczbie jednostek rozrachunkowych 517,2620 o wartości 19.950,79 zł,

f. kwota składek zewidencjonowanych na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rzecz D. Ł. w wysokości 14.292,86 zł,

g. kwota składek zewidencjonowanych na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na rzecz L. Ł. w wysokości 12.564,82 zł;

II. Ustalić, że D. Ł. poniosła wydatek z majątku osobistego z tytułu spłaty wspólnych długów w kwocie 30.019,80 zł;

III. Dokonać podziału majątku wspólnego D. Ł. i L. Ł. w ten sposób, że składniki majątkowe opisane w punkcie pierwszym podpunkty a, c, e i g postanowienia przyznać na wyłączną własność uczestnika postępowania L. Ł., zaś składniki majątkowe opisane w punkcie pierwszym podpunkty b, d i f postanowienia przyznać na wyłączną własność D. Ł.;

IV. Zasądzić od uczestnika postępowania L. Ł. na rzecz wnioskodawczyni D. Ł. tytułem dopłaty kwotę 34.204,64 (trzydzieści cztery tysiące dwieście cztery 64/100) zł płatną w terminie 4 (cztery) miesiące od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w razie opóźnienia w terminie płatności;

V. Zasądzić od uczestnika postępowania L. Ł. na rzecz wnioskodawczyni D. Ł. tytułem rozliczenia wydatków wskazanych w punkcie drugim postanowienia kwotę 15.009,90 (piętnaście tysięcy dziewięć 90/100) zł płatną w terminie 4 (cztery) miesiące od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w razie opóźnienia w terminie płatności;

VI. Oddalić wniosek D. Ł. o rozliczenie wydatków w pozostałej części;

VII. Cofnąć wnioskodawczyni D. Ł. zwolnienie od kosztów sądowych;

VIII. Nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w B. tytułem brakującej części kosztów sądowych od wnioskodawczyni D. Ł. kwotę 1.763,53 (jeden tysiąc siedemset sześćdziesiąt trzy 53/100), zaś od uczestnika postępowania L. Ł. kwotę 500 (pięćset) zł;

IX. Stwierdzić, że zainteresowani we własnym zakresie ponoszą pozostałe koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 268/15

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 20 listopada 2015 roku

Wnioskodawczyni D. Ł. wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego jej i byłego męża L. Ł.. Po ostatecznym sprecyzowaniu stanowiska podała, że w skład majątku wspólnego wchodzi nakład na nieruchomości położoną w S. przy ulicy (...), samochód osobowy marki N. (...) oraz kosiarka do trawy. Wniosła o przyznanie wszystkich składników majątkowych, za wyjątkiem kosiarki do trawy, uczestnikowi postępowania z zasądzeniem na jej rzecz stosownej spłaty. Nadto wniosła o rozliczenia spłaconych przez nią kredytów na kwotę 33.922,56 zł.

Uczestnik postępowania L. Ł. przychylił się do wniosku co do zasady. Ostatecznie nie kwestionował składników majątku wspólnego i sposobu jego podziału. Podniósł jednak, że drzewo na wspólny dom pochodziło z jego lasu. Stwierdził, że spłaci wnioskodawczynię po sprzedaży nieruchomości.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

L. Ł. i D. Ł. zawarli związek małżeński 27 września 1997 roku w S.. Ze związku tego mają dwoje dzieci. W trakcie małżeństwa małżonkowie nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie (...) ich związek małżeński został rozwiązany przez rozwód. Wyrok uprawomocnił się dnia 10 stycznia 2013 roku

dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa k. 7 i wyrok k. 73 w aktach (...) Sądu Okręgowego w B..

Umową darowizny z dnia 6 marca 2003 roku rodzice L. Ł. W. Ł. i A. Ł. przekazał synowi niezabudowane nieruchomości rolne położone w obrębie Miasta S. oraz w obrębie M. oznaczone numerami geodezyjnymi (...)

dowód: umowa k. 72.

Po ślubie małżonkowie Ł. postanowili na nieruchomości położonej w S. oznaczonej numerem geodezyjnym (...) wybudować dom jednorodzinny. W tym celu zawarli umowę kredytu mieszkaniowego w (...) Banku (...) w W. z dnia 9 lutego 2007 roku na kwotę 124.440 zł oraz w tym samym Banku umowę pożyczki gotówkowej z dnia 13 grudnia

2011 roku na kwotę 10.526,32 zł. Umowa kredytu została zabezpieczona hipotecznie na nieruchomościach należących do L. Ł.

dowód: umowa, k. 63-65, 66-69, odpis zwykły księgi wieczystej k. 75-80.

Na nieruchomości L. Ł. został wybudowany jednorodzinny budynek mieszkalny w stanie surowym otwartym. Środki na jego wybudowanie pochodziły z, poza wspomnianymi wyżej kredytem i pożyczką, również z dochodów z pracy małżonków. Nadto przy budowie wykorzystano drewno pochodzące nieruchomości leśnej stanowiącej własność L. Ł.

dowód: zeznania W. Ł. i A. Ł. k. 82v, okoliczności niesporne.

Wartość budynku według stanu na datę ustania wspólności majątkowej stanowi kwotę 70.719 zł

dowód: opinia biegłego k. 113-144.

W trakcie trwania wspólności majątkowej małżonkowie nabyli wspólnie kosiarkę do trawy o wartości 400 zł i samochód osobowy N. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Samochód był po rozwodzie użytkowany przez L. Ł.. Mężczyzna miał nim wypadek po orzeczeniu rozwodu i został on skasowany. Wartość samochodu według stanu na datę ustania wspólności wynosiła 3.500 zł

dowód: decyzja k. 61, pismo k. 104, dokumenty rejestracyjne k. 104a-105, okoliczności niesporne.

W trakcie trwania małżeństwa byli małżonkowie pracowali zawodowo. Na ich subkontach w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych na datę 10 stycznia 2013 roku zostały zgromadzone środki w kwocie 14.292,86 zł (D. Ł.) i 12.564,82 zł (L. Ł.). W trakcie trwania małżeństwa byli małżonkowie zgromadzili również jednostki uczestnictwa w Otwartym Funduszu Emerytalnym L. Ł. 517,2620 jednostek uczestnictwa, a D. Ł. 612,7165 jednostek uczestnictwa. Aktualna wartość jednostki uczestnictwa to kwota 38,57 zł

dowód: pisma k. 175, 177 i 179.

Po 10 stycznia 2013 roku D. Ł. spłaciła wspólne kredyty i pożyczkę w łącznej kwocie 30.019,80 zł

dowód: historia obrotów na rachunku bankowym k. 62, 186-191.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Stanowi o tym art. 31 § 1 k.r.o. Przepis § 2 tego artykułu jedynie przykładowo wymienia, że do majątku wspólnego należą pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków oraz kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.). To jakie przedmioty wchodzi do majątku osobistego każdego z małżonków określa w sposób wyczerpujący art. 33 k.r.o. Wspólność ustawowa ustaje między innymi z chwilą ustania małżeństwa, co w przypadku rozwiązania małżeństwa przez rozwód następuje z chwilą uprawomocnienia się wyroku rozwodowego.

Byli małżonkowie nie zawierali umów majątkowych małżeńskich, co oznacza że z chwilą zawarcia małżeństwa (27 września 1997 roku) powstała między nimi wspólność ustawowa, która trwała aż do prawomocnego orzeczenia rozwodu (10 stycznia 2013 roku). W tym czasie nabywali oni do majątku wspólnego różne składniki majątkowe, które tworzyły substrat ich majątku wspólnego.

W okolicznościach sprawy jako nabyte do majątku wspólnego należało uznać środki zgromadzone na rachunku otwartego funduszu emerytalnego każdego z byłych małżonków odpowiadające jednostkom uczestnictwa zgromadzonym do dnia 10 stycznia 2013 roku oraz kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j. t. Dz. U. z 2015 r. poz. 121 ze zm.). Ich wartość według stanu na datę ustania wspólności majątkowej i aktualnych cen Sąd ustalił w oparciu o informacje z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Otwartego Funduszu Emerytalnego N. N.. Co do składek to ich wartość wprost wynika z informacji uzyskanej z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, natomiast w przypadku środków OFE Sąd ich wartość obliczył mnożąc aktualną wartość jednostki wskazaną przez Fundusz oraz liczbę jednostek zgromadzonych przez zainteresowanych do dnia 10 stycznia 2013 roku, co dało w przypadku D. Ł. kwotę 23.632,47 zł (612,7165 x 38,57 zł), zaś w przypadku L. Ł. kwotę 19.950,79 zł (517,2620 x 38,57 zł).

Strony zgodnie podały, że w skład majątku wspólnego wchodzi nabyta w trakcie małżeństwa kosiarka (znajdująca się obecnie w posiadaniu wnioskodawczyni) i ustaliły jej wartość na kwotę 400 zł.

Niewątpliwie do majątku wspólnego stron wszedł samochód osobowy marki N. (...) zakupiony w trakcie trwania małżeństwa, który po ustaniu wspólności był w posiadaniu uczestnika postępowania. Obecnie samochodu już nie ma gdyż L. Ł. zniszczył go w trakcie wypadku. Jakkolwiek nie nastąpiło to z winy umyślnej uczestnika postępowania, to jednak miało miejsce już po ustaniu wspólności majątkowej, a co za tym idzie uczestnik odpowiada za utratę tego składnika majątkowego na podstawie art. 415 k.c. Strony zgodnie określiły wartość zniszczonego składnika majątkowego na 3.500 zł.

Wreszcie w skład majątku wspólnego wchodzi nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika postępowania w postaci nieruchomości gruntowej nabytej na podstawie umowy darowizny zawartej przed powstaniem wspólności ustawowej. Nakładem tym jest budynek zbudowany po powstaniu wspólności ze środków pochodzących ze wspólnie zaciągniętych kredytu i pożyczki oraz dochodów małżonków. Uczestnik postępowania zgłaszał wprawdzie, że do wybudowania budynku poza wyżej wskazanymi środkami pieniężnymi został użyty materiał (drewno) pochodzący z lasu stanowiącego jego majątek osobisty, jednakże nie stanowi to o wybudowaniu budynku także z udziałem środków z majątku osobistego uczestnika postępowania. Drewno takie jako część składowa nieruchomości leśnej odłączona od rzeczy w ramach prawidłowej gospodarki i stanowiąca normalny dochód z rzeczy, zgodnie z art. 53 § 1 k.c., stanowi pożytek rzeczy, który jako dochód z majątku osobistego wchodzi w skład majątku wspólnego w sytuacji odłączenia jej w trakcie trwania wspólności ustawowej, na co wskazuje wprost art. 31 § 2 k.r.o. Ojciec uczestnika postępowania zeznał, że L. Ł. dokonał legalizacji wyciętego drzewa, a zatem drzewo to stanowiło normalny dochód rzeczy i jako pożytek naturalny weszło w skład majątku wspólnego małżonków.

Każdy z małżonków po ustaniu wspólności majątkowej może żądać podziału majątku wspólnego (art. 35 k.r.o. a contrario). Stosownie do art. 43 § 1 k.r.o. udziały małżonków w majątku wspólnym są równe. Przy podziale majątku wspólnego stosownie do art. 45 § 1 i 2 k.r.o. każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. W sprawach nieunormowanych odrębnie od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku (art. 46 k.r.o.). Na mocy tego odesłania i w związku z art. 1035 k.c. do majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej i do podziału tego majątku stosuje się odpowiednio także przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych zawarte w dziale IV tytułu pierwszego księgi drugiej kodeksu cywilnego. I tak zgodnie z odpowiednio stosowanym art. 207 k.c. pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają byłym współmałżonkom w stosunku do wielkości udziałów i w takim samym stosunku ponoszą oni wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną. Każdy ze współmałżonków może żądać zniesienia współwłasności (art. 210 k.c.). Zgodnie ze stosowanym odpowiednio art. 211 k.c. każdy ze współmałżonków może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny

z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałyby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. Przy podziale gruntu sąd może obciążyć poszczególne części potrzebnymi służebnościami gruntowymi. Rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych. O tym stanowi art. 212 k.c.

Kognicję Sądu w postępowaniu działowym określa art. 567 k.p.c. Zgodnie z nim w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. W razie sporu co do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym sąd może w tym przedmiocie orzec postanowieniem wstępnym. Do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Odesłanie do tych ostatnich oznacza, że zgodnie z art. 684 k.p.c. skład i wartość majątku ulegającego podziałowi ustala Sąd. Stosownie do art. 686 k.p.c. w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współuprawnionymi z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na majątek nakładów i spłaconych długów. Co do zasady o sposobie podziału majątku wspólnego decyduje wola stron (art. 687 k.p.c.). W razie braku zgodnej woli zastosowanie mają przepisy o zniesieniu współwłasności (art. 688 k.p.c.). Te ostatnie odesłanie oznacza, że zgodnie z art. 618 § 2 i 3 k.p.c. z chwilą wszczęcia postępowania o podział majątku wspólnego odrębne postępowanie w sprawach o wzajemne roszczenia współmałżonków z tytułu posiadania rzeczy jest niedopuszczalne. Po zapadnięciu prawomocnego postanowienia o zniesieniu współwłasności uczestnik nie może dochodzić roszczeń z tym związanych chociażby nie były one zgłoszone w postępowaniu o zniesienie współwłasności. Jeżeli brak podstaw do wydania postanowienia o podziale uwzględniającego zgodny wniosek stron, a zachodzą warunki do dokonania podziału w naturze, sąd dokonuje tego podziału na części odpowiadające wartością udziałom współmałżonków z uwzględnieniem wszelkich okoliczności zgodnie z interesem społeczno-gospodarczym. Różnice wartości wyrównuje się przez dopłaty pieniężne (art. 623 k.p.c.). Z chwilą uprawomocnienia się postanowienia przyznającego byłym współmałżonkom części lub jednemu z nich całość rzeczy, własność przechodzi na uczestników wskazanych w postanowieniu. Jeżeli w wyniku podziału całość rzeczy albo jej część przypadnie współwłaścicielowi, który nie włada tą rzeczą lub jej częścią, sąd w postanowieniu orzeknie również co do wydania jej, określając stosownie do okoliczności termin wydania.

Strony nie pozostawały w sporze, co do tego jakie składniki majątku przyznać każdej z nich. Każdy z zainteresowanych otrzymał środki zgromadzone na prowadzonym na jego rzecz rachunku Otwartego Funduszu Emerytalnego oraz kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wnioskodawczyni otrzymała ponadto kosiarkę, która jest w jej władaniu. Natomiast pozostałe składniki majątku otrzymał uczestnik postępowania. Nakład dokonany został bowiem na nieruchomości stanowiącej jego własność. Uczestnik postępowania ponosi odpowiedzialność za utratę samochodu, którego równowartość stanowi składnik majątku wspólnego.

Biorąc pod uwagę, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi składniki majątkowe wskazane wyżej ogólna wartość majątku wspólnego stanowi kwotę 145.059,94 zł. Jako że byli małżonkowie mają w majątku wspólnym równe udziały każdemu z nich powinny przypaść składniki majątkowe o wartości 72.529,97 zł (145.059,94 zł : 2). Różnice winny być wyrównane przez dopłatę pieniężną. D. Ł. otrzymała składniki majątkowe o łącznej wartości 38.326,33 zł (400 zł + 23.633,47 zł + 14.292,86 zł). Oznacza to, że uczestnik tytułem dopłaty powinien jej zwrócić kwotę 34.204,64 zł (72.529,97 – 38.326,33 zł).

Wnioskodawczyni mogła się również zasadnie domagać rozliczenia wydatków związanych ze spłatą wspólnego długu z majątku osobistego, z tym że za okres po ustaniu wspólności. Spłacając te długi do tego czasu ze swoich dochodów czyniła to w istocie z majątku wspólnego. Podstawą rozliczenia wydatku związanego ze spłatą długu jest art. 207 k.c. stosowany odpowiednio w postępowaniu o podział majątku wspólnego. Zgodnie z nim uczestnik winien zwrócić połowę kwoty wydatkowanej na spłatę długu przez wnioskodawczynię. W oparciu o przedstawioną przez wnioskodawczynię historię obrotów na rachunku bankowym Sąd ustalił, że w 2013 roku D. Ł. spłaciła kwotę 10.524,87 zł, w 2014 roku kwotę 10.397,08 zł, zaś w 2015 roku kwotę 9.097,85 zł. Daje to łącznie kwotę 30.019,80 zł. Połowę tej kwoty, to jest 15.009,90 zł (30.019,80 zł : 2) powinien był jej żonie zwrócić L. Ł..

Sytuacja majątkowa uczestnika postępowania nie pozwala mu na spłacenie wnioskodawczyni z dnia na dzień. Musi mieć on odpowiedni termin na przygotowanie się do tej spłaty. Skoro uczestnik nie pracuje nie jest jednak zasadne rozkładania należności na raty. Nie można również wymagać by wnioskodawczyni czekała na dopłatę oraz zwrot wydatków w jakiejś dalszej perspektywie. Biorąc pod uwagę, że uczestnik jest właścicielem majątku o znacznej wartości (nieruchomość gruntowa), to z całą pewnością okres 4 miesięczny liczony od dnia uprawomocnienia postanowienia jest wystarczający by zabezpieczył on środki na spłatę należności wnioskodawczyni. Sąd orzekł również o odsetkach ustawowych na wypadek opóźnienia w spełnieniu świadczeń przez uczestnika postępowania.

Wskutek wydania postanowienia zmieniła się sytuacja majątkowa wnioskodawczyni. Jakkolwiek spłata należności została odroczone na okres 4 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia to jednak biorąc pod uwagę to, że uzyskuje ona stałe dochody, to jest oczywiste, że obecnie poniesienie kosztów sądowych nie będzie się dla niej wiązało z uszczerbkiem w kosztach koniecznego utrzymania. Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j. t. Dz. U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.) sąd cofa zwolnienie od kosztów sądowych, jeżeli okazało się, że okoliczności, na podstawie których je przyznano, nie istniały lub przestały istnieć. W obu wypadkach strona obowiązana jest uiścić wszystkie przepisane opłaty oraz zwrócić wydatki, jednakże w drugim wypadku sąd może obciążyć stronę tym obowiązkiem także częściowo, stosownie do zmiany, jaka nastąpiła w jej stosunkach. Dlatego też należało cofnąć wnioskodawczyni zwolnienie od kosztów sądowych.

Stosownie do art. 520 § 1 i 2 k.p.c. każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie, jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub wyłożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestnika. Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j. t. Dz. U. z 2014r., poz. 1025 ze zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Z kolei zgodnie z art. 130³ § 2 k.p.c. jeżeli obowiązek uiszczenia kosztów powstał na skutek cofnięcia zwolnienia od kosztów sądowych po wysłaniu pisma innym stronom przewodniczący wzywa zobowiązanego do uiszczenia opłaty, a po bezskutecznym upływie terminu sąd prowadzi sprawę bez wstrzymywania biegu postępowania, a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu.

Zdaniem Sądu, w sprawie, która dotyczy podziału majątku wspólnego, strony winny ponieść koszty postępowania po połowie. Na koszty te składają się opłata od wniosku, której nie uiściła wnioskodawczyni w kwocie 1.000 zł (k. 1) oraz wynagrodzenie biegłego w kwocie 2.527,07 zł (k. 149). Strony winny ponieść te koszty po połowie. Uczestnik postępowania uiścił zaliczkę na wydatki związane z opinią biegłego w połowie (k. 99 i 157). Obciąża go zatem jeszcze połowa opłaty od wniosku (500 zł), której nie uiściła wnioskodawczyni i kwotę tą nakazał Sąd pobrać od uczestnika postępowania. Natomiast wnioskodawczyni, wobec cofnięcia jej zwolnienia od kosztów sądowych, powinna zwrócić Skarbowi Państwa niezaliczowaną część wydatków związanych z wynagrodzeniem biegłego oraz połowę opłaty od wniosku, to jest łącznie 1.763,53 zł.